

Dosarul nr. 3ra-693/19

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul central (jud. I. Gorlenco)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. G. Vavrin, I. Dănăilă, T. Berdilă)

ÎNCHEIERE

19 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de către Ludmila Șeremet, reprezentată de către avocatul Svetlana Cotea,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Ludmila Șeremet împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei pentru limită de vârstă,

împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost admis apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost casată hotărârea din 24 mai 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul central și a fost emisă o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii,

constată:

La data de 22 ianuarie 2018 Ludmila Șeremet a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei pentru limită de vârstă.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, s-a născut la data de 30 martie 1953 și la împlinirea vârstei de pensionare, în conformitate cu legislația în vigoare, a prezentat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul actele ce confirmă dreptul la pensia pentru limită de vârstă.

A menționat că, conform înscrisurilor din carnetele de muncă, stagiul său de cotizare se începe de la data de 29 martie 1970 pînă la data de 15 decembrie 2008, astfel, stagiul de cotizare total constituie 31 de ani și 09 luni.

A susținut că, raportând mărimea pensiei calculate la mărimea pensiei colegilor de serviciu, a depistat că, pensia sa este una mai mică, astfel, la data de 24 octombrie

2017 a depus la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul o cerere prin care a solicitat prezentarea calculului și a modului de calculare a pensiei pentru limită de vârstă, care i-a fost stabilită.

A relatat că, conform răspunsului Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul, a fost informată că, stagiul de cotizare, în temeiul căruia i s-a calculat pensia, a fost 23 de ani și 04 luni.

A declarat că, la data de 23 noiembrie 2017 s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul, prin care a solicitat recalcularea pensiei cu includerea în stagiul de cotizare toate perioadele indicate în carnetele de muncă, iar la data de 21 decembrie 2017 a fost informată că, la calcularea pensiei pentru limită de vârstă, care i-a fost stabilită, nu au fost incluse toate perioadele de muncă.

A invocat că, afirmațiile Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul precum că, în carnetele de muncă sunt făcute rectificări, sunt doar niște afirmații care nu au un suport probatoriu.

A solicitat anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul din 21 decembrie 2017 privind refuzul recalculării pensiei și obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul de a-i recalcula pensia începând cu data de 31 martie 2014, cu stabilirea stagiului de cotizare de 31 de ani și 09 luni.

Prin hotărârea din 24 mai 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul central a fost admisă acțiunea înaintată de Ludmila Șeremet, a fost anulat ca fiind ilegal refuzul Direcției generale a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul nr. 7258 din 21 decembrie 2017 privind recalcularea pensiei Ludmillei Șeremet și a fost obligată Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul să recalculeze cuantumul pensiei Ludmillei Șeremet pentru limita de vârstă, începând cu data de 31 martie 2014, cu includerea în stagiul de cotizare perioada de muncă pentru anii 01 aprilie 1982 – 01 septembrie 1992 și perioada de muncă pentru anii 01 septembrie 2002 - 14 noiembrie 2003.

Prin decizia din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Cahul a fost admis apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, reprezentată de către Laura Grecu, a fost casată integral hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea înaintată de Ludmila Șeremet ca fiind neîntemeiată.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță eronat a considerat necesar de a include perioada 01 aprilie 1981 - 01 septembrie 1992 în stagiul de cotizare al Ludmillei Șeremet.

În acest context, instanța de apel, cu trimitere la prevederile art. 50 alin. (2) și 53 alin. (1) din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii și ale pct. 69 și 70 din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 16 din 21 martie 2017, a constatat că, datele referitor la perioada de activitate a Ludmillei Șeremet în cadrul Laboratorului veterinar Cahul în perioada 01 aprilie 1981 - 01 septembrie 1992, reflectate în carnetul de muncă seria LT-I nr. 1417314, conțin rectificări.

La fel, instanța de apel a reținut că, odată ce s-au constatat rectificările enunțate, Ludmila Șeremet urma să confirme perioada respectivă de lucru printr-un certificat de salariu sau orice alt document cu privire la salariul lunar sau prin extrase din ordine de angajare sau eliberare din funcție.

Totodată, instanța de apel a concluzionat că, neinclusiunea perioadei de activitate a Ludmilei Șeremet la SRL „Cristal-Agat”, în perioada 2002-2003, nu este imputabilă Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul și nici Casei Naționale de Asigurări Sociale, or, stagiul de cotizare se confirmă prin date din contul personal de asigurări sociale al persoanei asigurate.

Aici, instanța de apel a mai conchis că, perioada de activitate la SRL „Cristal-Agat” nu a fost inclusă în stagiul de cotizare datorită culpei angajatorului, astfel, în temeiul art. 50 din Legea nr. 489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, Ludmila Șeremet urma să se adreseze instanței de judecată împotriva SRL „Cristal-Agat”, iar ulterior, în cazul prezentării de către ultimii la Direcția venituri a Direcției generale a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul a informației referitor la perioada de muncă a acesteia, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul urma să examineze oportunitatea includerii acestei perioade în stagiul de cotizare.

La data de 27 martie 2019 Ludmila Șeremet, reprezentată de avocatul Svetlana Cotea, a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este una ilegală, fiind în discordanță cu explicațiile și înscrisurile din carnetele de muncă.

A menționat că, conform înscrisurilor din carnetele de muncă, stagiul de cotizare al Ludmilei Șeremet începe la 29 martie 1970, activând în diverse locuri de muncă, pînă la 15 decembrie 2008, astfel, stagiul de cotizare total este 31 de ani și 09 luni.

A declarat că, în instanța de apel, cu referire la perioada de activitate 1981- 1992, nu i s-a oferit posibilitatea să explice neconcordanțele din carnetele de muncă.

A afirmat că, sunt eronate argumentele instanței de apel precum că, odată ce au fost constatate rectificări în carnetul de muncă, perioada solicitată de a fi inclusă în stagiul de cotizare urma a fi probată prin alte documente confirmative, deoarece se referă la o perioadă de muncă de aproape 12 ani, în locuri diferite de muncă.

A susținut că, urmează a fi inclusă în stagiul de cotizare perioada de activitate la SRL „Cristal-Agat”, deoarece în carnetul de muncă este indicată perioada 01 septembrie 2002 - 14 noiembrie 2003, or, calculul și plata contribuției de asigurări sociale datorate de asigurații angajați cu contract individual de muncă și de angajatorul acestora se fac lunar de către angajator.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele dosarului rezultă că, atât Ludmila Șeremet, cât și reprezentantul acesteia, avocatul Svetlana Cotea au fost prezenți în ședința de judecată a instanței de apel din 11 decembrie 2018, în cadrul căreia s-a pronunțat dispozitivul deciziei contestate.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, la data de 10 ianuarie 2019 Curtea de Apel Cahul a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei din 11 decembrie 2018, iar la data de 14 ianuarie 2019 Ludmila Șeremet a recepționat copia deciziei enunțate, fapt confirmat prin avizul de recepție, anexat la materialele dosarului (f. d. 136, 138).

Mai mult ca atât, la data de 10 ianuarie 2019 decizia enunțată a fost publicată pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată”.

Cu toate acestea, recurenta Ludmila Șeremet a depus recursul tocmai la data de 27 martie 2019.

Prin urmare, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul a fost depus de către Ludmila Șeremet cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 CPC.

Argumentul invocat de către recurenta Ludmila Șeremet precum că, a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 24 ianuarie 2019 nu poate fi reținut, deoarece se combate prin cele invocate mai sus.

La caz, se mai reține că, în hotărârea *Gurzhyy versus Ucraina* (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești, care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

Actele cauzei, însă, denotă faptul că, recurenta nu a întreprins careva acțiuni concrete de a afla soarta dosarului mai înainte de data de 14 martie 2019, care constituia termenul limită de depunere a recursului și, respectiv, să conteste decizia instanței de apel în termenul legal.

În această ordine de idei, Completul apreciază cu certitudine că, contestarea actului judecătorec cu depășirea intervalului de timp menționat demonstrează atitudinea neglijentă a recurentului față de drepturile procedurale conferite de legislația națională.

Pe cale de consecință, examinarea unui recurs tardiv declarat împotriva unei hotărâri definitive ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

Relevantă în acest aspect este hotărârea pronunțată în cauza *Ponomaryov versus Ucraina* (cererea nr. 3236/03, 03 aprilie 2008), în conținutul căreia Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, deși, în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare reprezintă o decizie, care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele *Ceachir contra Moldovei*, *Popov contra Moldovei* și *Melnic contra Moldovei*, în care s-a menționat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de

depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Ludmila Șeremet, reprezentată de avocatul Svetlana Cotea, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Ludmila Șeremet, reprezentată de către avocatul Svetlana Cotea, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu